



BELEIDSPLAN 2015 - 2018 van de **GESCHIEDKUNDIGE KRING VAN STAD EN LAND VAN BERGEN OP ZOOM**

INLEIDING

Op 16 november 1967 namen enkele inwoners van Bergen op Zoom het initiatief tot het oprichten van de vereniging "Geschiedkundige Kring van Stad en Land van Bergen op Zoom".

De oprichting vond plaats op 1 januari 1968.

Op 17 februari 1971 werd de notariële akte van oprichting verleden door Notaris P.C. Molenaar te Bergen op Zoom.

Koninklijke goedkeuring van de statuten verkreeg de vereniging op 15 maart 1971.

De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 21 juni 1996, verleden door Notaris J.J. Bakker te Bergen op Zoom.

De vereniging heeft, naast de statuten, een huishoudelijk reglement en een statuut, opgesteld t.b.v. de redactie van het tijdschrift van de vereniging, "De Waterschans".

Alle werkzaamheden en activiteiten binnen de vereniging worden verricht door vrijwilligers.

Anno 2015 wordt het beleidsplan opgesteld voor de periode 2015-2018. In de actuele periode wordt het beleidsplan jaarlijks bijgesteld, indien daartoe aanleiding bestaat. Voorafgaand aan de opstelling van het beleidsplan is er overleg geweest met redacties en werkgroepen.

MISSIE

Het stimuleren van de belangstelling voor de geschiedenis van Stad en Land van Bergen op Zoom bij de leden van de vereniging in het bijzonder en bij het grote publiek in het algemeen.

DOELSTELLINGEN

De doelstellingen, vastgelegd in de statuten, luiden:

- a. het bestuderen, casu quo het bevorderen van de studie van het verleden van Westelijk Noord-Brabant en het stimuleren van de belangstelling daarvoor;
- b. het ondernemen, casu quo het bevorderen van activiteiten tot het behoud van de historische schoonheid en structuur van stad, dorp en landschap in dit gebied;
- c. te bevorderen dat historische waardevolle voorwerpen, speciaal die welke afkomstig zijn uit deze streek, ten behoeve van openbare museale verzamelingen in deze West-Brabantse regio worden verworven.

De GK werkt aan deze doelstellingen door:

- het uitgeven van een tijdschrift per kwartaal
- de School voor Geschiedenis
- het doen uitgeven van publicaties
- het organiseren van lezingen en excursies
- het oprichten en in stand houden van werkgroepen
- samenwerking met andere gelijkgerichte organisaties of personen
- andere middelen

ORGANISATIESTRUCTUUR VAN DE VERENIGING

De ALGEMENE LEDENVERGADERING is het belangrijkste orgaan van de vereniging.

Deze benoemt het bestuur, stelt het algemeen beleid vast en controleert, o.a. via een kascommissie, het bestuursbeleid.

Het bestuur is verantwoording verschuldigd aan de Algemene Ledenvergadering.

Het bestuur bestaat sedert de algemene ledenvergadering van 23 april 2013 uit 9 personen, t.w.

Voorzitter

Secretaris

Penningmeester

6 bestuursleden, van wie 1 benoemd is tot voorzitter van de werkgroep School voor Geschiedenis en

1 benoemd is tot webmaster

Verder maken van de organisatie deel uit:

Redactie tijdschrift "*De Waterschans*"

Werkgroep Excursies

Werkgroep Boeken

Werkgroep Geschiedenisquiz

Werkgroep School voor Geschiedenis

Websiteredactie

Eventuele projectgroepen, zoals projectgroep '50 jaar Geschiedkundige Kring' (2018)

TIJDSCHRIFT DE WATERSCHANS

Het tijdschrift *De Waterschans* verschijnt ieder kwartaal en wordt verzonden aan de leden van de vereniging.

De Waterschans kent een eigen redactie met een redactiestatuut dat in de loop van deze beleidsperiode zal worden geactualiseerd.

De redactie van *De Waterschans* streeft ernaar de huidige kwaliteit en diepgang van het tijdschrift te behouden. Daarnaast zorgt de redactie voor een zekere gelaagdheid in de artikelen. Naast gedegen wetenschappelijke artikelen biedt *De Waterschans* ook ruimte voor meer populaire bijdragen.

Bovendien blijft de redactie streven naar spreiding van de artikelen naar onderwerp en tijdvak. Daarbij worden ook minder ervaren auteurs aangemoedigd om met artikelen te komen. Het over de drempel helpen en begeleiden van auteurs is tijdrovend, maar erg belangrijk en veelal noodzakelijk. Een uitgebreide groep van auteurs garandeert met name diversiteit en voldoende kopij. De redactie zal de vaste rubrieken als *Wardtaal* en de boekbesprekingen behouden. De redactie streeft bovendien naar het uitgeven van minimaal één themanummer per twee jaar. *De Waterschans* zal ruimte blijven bieden aan gelijkgestemde organisaties, zoals *Het Markiezenhof*, *Stichting In Den Scherminckel* en *andere organisaties (bijvoorbeeld deelnemers aan het Cultuur Historische Overleg)* voor de aankondiging van tentoonstellingen en/of publicaties.

In de afgelopen periode is uitdrukkelijk getracht voorrang te geven aan artikelen uit de meer recente geschiedenis. Dit onder meer via boeiende verhalen van tijdgenoten. Deze ontwikkeling zal in de komende beleidsperiode niet wijzigen.

In de vorige beleidsperiode is een lezersonderzoek gedaan, waarin ook de website betrokken was. De resultaten van het onderzoek gaven aan dat de lezers erg tevreden zijn over *De Waterschans* en ook over de vorm en inhoud van de website. Dit neemt niet weg, dat zowel de redactie van *De Waterschans*, de redactie van de website, als ook het bestuur de hoge kwaliteit van tijdschrift en website zullen blijven nastreven, zowel qua inhoud als vorm.

BOEKEN/PUBLICATIES t.b.v. ledengeschenken

Het bestuur streeft er naar, in nauwe samenwerking met de Werkgroep Boeken, elke twee jaar een historisch boek, prent of kaart uit te brengen en dit te schenken aan de leden van de vereniging. Met name de publicaties zullen veelal een specialistisch karakter hebben, welke in het commerciële circuit niet snel uitgegeven zullen worden.

De voorbereiding en begeleiding van deze ledengeschenken ligt in handen van de Werkgroep Boeken. Zo nodig zullen de leden van de werkgroep ook zelf schrijven. De contactpersoon vanuit het bestuur in de Werkgroep Boeken is volwaardig lid van de werkgroep.

Voor deze beleidsperiode betekent dit, dat in 2016 en in 2018 een ledengeschenk tegemoet gezien kan worden.

LEZINGEN

Hofzaallezingen

Samen met Markiezenhof HC en Heemkundekring Halchterth organiseert de Geschiedkundige Kring in de wintermaanden een lezingenreeks, welke open staat voor alle leden en niet-leden.

Kringlezingen

Indien mogelijk zal regelmatig een lezing georganiseerd worden, al dan niet in samenwerking met de plaatselijke boekhandels, welke eveneens openstaat voor leden en niet-leden.

EXCURSIES

De Werkgroep Excursies organiseert de jaarlijkse ledenexcursie en de excursies voor de daartoe ingeschreven leden van de Reisclub.

Jaarlijkse Ledenexcursie

Tijdens deze dagexcursie wordt veelal een bezoek gebracht aan een historische stad met vaak een stadswandeling in combinatie met een bezienswaardigheid. Deelname aan deze excursie staat open voor alle leden. Ieder lid mag een introducé(e) meenemen. Van de deelnemers wordt een eigen bijdrage gevraagd.

Excursies Reisclub

Ieder lid van de Geschiedkundige Kring heeft de mogelijkheid zich op te geven voor de Reisclub. Maximaal 5 keer per jaar wordt voor deze club een excursie georganiseerd, waarbij bijvoorbeeld een museum bezocht wordt of een tentoonstelling.

Stads-Excursies

Het bestuur organiseert een aantal keren per jaar stadsexcursies naar archeologische opgravingen, historische panden en andere locaties/wijken in en rond Bergen op Zoom. Deze excursies staan open voor zowel leden als niet-leden en zijn gratis.

GESCHIEDENISQUIZ

De Werkgroep Geschiedenisquiz is een zelfstandig opererende werkgroep met afvaardiging vanuit het bestuur. De Werkgroep Geschiedenisquiz organiseert eens per jaar een geschiedenisquiz over stad en land van Bergen op Zoom. Deelname hieraan staat open voor teams van 6 personen. Het beoogde aantal deelnemende aantal teams ligt tussen de 20 en 25. Het doel is dat de laagst geëindigde teams ca. 50% van de vragen moet kunnen beantwoorden.

SCHOOL VOOR GESCHIEDENIS

De School voor Geschiedenis (SvG) wordt georganiseerd door de Werkgroep School voor Geschiedenis. De voorzitter van deze Werkgroep SvG is een bestuurslid. Leden van de werkgroep worden in overleg met het bestuur benoemd.

De School voor Geschiedenis biedt cursisten de gelegenheid kennis te maken met de geschiedenis van stad en ommeland, in de context van de regionale en internationale geschiedenis.

De School voor Geschiedenis staat open voor iedereen die geïnteresseerd is in het verleden van Bergen op Zoom en omstreken. Leden en niet-leden zijn van harte welkom.

Er is geen minimum-opleiding vereist.

We gaan uit van maximaal 50 cursisten voor de basis cursus en 15-20 cursisten voor de modules.

Per cursusjaar zijn er maximaal twee groepen.

Van de cursisten wordt een eigen bijdrage gevraagd.

Er wordt les gegeven door vakbekwame docenten met grote kennis van geschiedenis.

De totale cursus omvat 2 seizoenen van 9 lesavonden. De 10^e les wordt overdag op locatie gegeven en het seizoen wordt dan afgerond met de uitreiking van een certificaat.

Cursisten die het 1^e en 2^e jaar hebben afgerond hebben de keuze door te gaan met modulejaren. Zij kunnen dan kiezen voor enkele modules van telkens 3 lesavonden. De modules zijn een verdieping van de basisstof van de eerste twee jaren.

De werkgroep School voor Geschiedenis streeft ernaar regelmatig nieuwe modules toe te voegen, zodat er een ruim aanbod is en alle cursisten die het tweede jaar hebben afgerond gedurende een aantal jaren telkens een of meerdere modules kunnen volgen. Tevens is er een mogelijkheid om een keer of meerdere jaren over te slaan en daarna de draad weer op te pakken.

WEBSITE

In deze beleidsperiode zal de website verder worden uitgebouwd als communicatiemiddel met de leden en andere belangstellenden.

Daarvoor is de websiteredactie samengesteld. De voorzitter hiervan zal steeds een bestuurslid zijn, daar het bestuur eindverantwoordelijk blijft voor de inhoud van de website. Leden van de websiteredactie worden in overleg met het bestuur benoemd.

Het raamwerk van de website heeft in 2014 verder vorm en inhoud gekregen; naar tevredenheid van de website bezoekers, zoals uit het eerder genoemde lezersonderzoek is gebleken. Bestuur en websiteredactie streven gezamenlijk naar optimalisatie van de website.

Hiermee wordt beoogd sneller in te kunnen spelen op de actualiteit, de communicatie te verbeteren en de betrokkenheid van de leden te vergroten.

In deze beleidsperiode zal een redactiestatuut voor de website worden opgesteld.

COMMUNICATIE/SAMENWERKING

Interne communicatie

Het bestuur houdt 1 keer per maand een bestuursvergadering, m.u.v. de zomervakantieperiode.

Het bestuur heeft in *De Waterschans* en op de website ruimte tot haar beschikking voor het publiceren van mededelingen.

Het bestuur draagt zorg voor de optimale voorwaarden in het kader van de algemene bedrijfsvoering, bewaakt de doelstellingen en uitgangspunten en ziet toe op een verantwoorde exploitatie.

De redactie houdt het bestuur steeds op de hoogte van het tijdschema voor het uitbrengen van een nummer van *De Waterschans*.

De redactie en bestuur betonen zich actief in het werven van artikelen voor *De Waterschans*

Per werkgroep is er vanuit het bestuur een contactpersoon, waardoor werkgroepen en bestuur op de hoogte zijn van elkaars activiteiten.

Indien er wijziging in de samenstelling van de werkgroepen/redacties komt, dan zal de contactpersoon uit het bestuur hiervan melding maken in het bestuur en na goedkeuring van het bestuur kan de wijziging doorgevoerd worden.

Bij het tussentijds actualiseren van het vigerende beleidsplan of bij het opstellen van een nieuw beleidsplan, overlegt het bestuur met de werkgroepen en de redactie van *De Waterschans* en de websiteredactie.

Externe communicatie/samenwerking

Presentatie Geschiedkundige Kring:

Zo veel en zo vaak als wenselijk is, zal de Geschiedkundige Kring zich presenteren in de lokale pers: BN/De Stem, Zuid-West TV, StadsMag, De BergenopZoomse Bode en de Gazet.

Externe samenwerking

Op provinciaal vlak is de Geschiedkundige Kring aangesloten bij de koepel van lokale erfgoedorganisaties, Brabants Heem. In dit kader neemt het bestuur deel aan het regionaal overleg van erfgoedorganisaties.

Indien nodig is er ook contact met Erfgoed Brabant.

De Geschiedkundige Kring maakt ook deel uit van het samenwerkingsverband van alle erfgoedorganisaties in de gemeente Bergen op Zoom, genaamd CHO (Cultuur Historisch Overleg) en neemt in voorkomende gevallen deel aan samenwerkingsprojecten van bijvoorbeeld de gemeente Bergen op Zoom of Erfgoed Brabant en Brabants Heem.

Verder werkt de Geschiedkundige Kring samen met de Heemkundekring Halchterth. In het Heemhuis van de Heemkundekring Halchterth maakt de Geschiedkundige Kring gebruik van een archiefruimte en zo nu en dan van de vergaderruimte.

Deze samenwerkingsverbanden worden gecontinueerd en, zo mogelijk binnen de kaders van de cultuurvisie van de gemeente Bergen op Zoom, verdiept.

Schelde vesting/waterschans

De gemeente Bergen op Zoom is bezig met het ontwikkelingsplan "Schelde Vesting".

Hierin wordt ook het gebied rondom de Waterschans en de Waterschans zelf betrokken.

Het stadsbestuur is van mening dat de Waterschans het waard is om behouden te blijven, maar de plannen voorzien in een stedelijke bebouwing met ca. 160 woningen, hetgeen geen recht doet aan het oorspronkelijke historische karakter van de bebouwing op de Waterschans.

Deze plannen hebben er toe geleid, dat een groep van culturele en recreatieve organisaties, die zich zorgen maakt over dit voornemen een werkgroep gevormd heeft, t.w. de Werkgroep Waterschans.

De Geschiedkundige Kring zal in deze beleidsperiode de ontwikkelingen rondom het plan "Schelde Vesting" en de Waterschans volgen en indien nodig actie ondernemen om dit 16^e eeuwse vestingwerk te bewaren voor de toekomst.

Onze Toren Pompejus

Bij het 40-jarig jubileum van de Geschiedkundige Kring is het idee ontstaan om een geschenk aan de inwoners van Bergen op Zoom te geven in de vorm van een oriëntatietafel. De realisatie hiervan heeft op zich laten wachten, daar er geen geschikte locatie gevonden werd.

Toen bekend werd, dat op Fort de Roovere de Pompejus Toren gebouwd gaat worden, is besloten in het bestuur om contact op te nemen met de Stichting Pompejus teneinde na te gaan of hierop/hierin het idee van een oriëntatietafel te verwezenlijken is.

De Geschiedkundige Kring heeft een schenking van € 1.500,-- gedaan om borden op de toren te plaatsen, waarop uitleg kan komen. De Geschiedkundige Kring zal ook een actieve rol op zich nemen om de uitleg op historisch verantwoorde wijze op de borden te verwezenlijken. Hiermee worden de voorlichtende doelstellingen van de Kring in de praktijk gebracht.

Om een en ander vorm te geven, zal in deze beleidsperiode een kleine projectgroep samengesteld worden, die samen met de Stichting Pompejus dit project kan uitvoeren.

FINANCIEN

De geldmiddelen van de vereniging bestaan statutair uit:

- Contributiegelden van de gewone leden
- Eventuele verkrijgingen ingevolge erfstellingen, legaten, schenkingen
- Eventuele andere mogelijke baten

Om een stabiele en gezonde financiële basis te houden, is het noodzakelijk om meer inkomsten te genereren, o.a. te bereiken door:

a. Ledenwerving

Om twee redenen streeft het bestuur naar een gestage vergroting van het aantal leden.

Op de eerste plaats vanwege het groter bereik, zodat nog meer mensen in Bergen op Zoom en omgeving kennis kunnen nemen van en deelnemen aan de activiteiten van de Geschiedkundige Kring.

Op de tweede plaats betekent een groter ledenbestand meer inkomsten, ook relatief omdat de kosten per lid dan lager worden.

Het bestuur streeft naar een gemiddelde toename van ca. 25 leden per jaar in deze beleidsperiode. Zij tracht deze doelstelling te realiseren door de activiteiten en publicaties van de Kring steeds onder de aandacht van een breed publiek te brengen.

Ook het gratis kennis laten maken met *De Waterschans* door de bezorging daarvan bij de bewoners van enkele straten om zo niet-leden te interesseren en losse verkoop van *De Waterschans* kan hiertoe bijdragen.

b. Verkoop tijdschrift De Waterschans

In deze beleidsperiode wil de Geschiedkundige Kring de verkoop van haar tijdschrift *De Waterschans* via de lokale boekhandels continueren. Hieruit kunnen beperkte inkomsten verworven worden, maar we kunnen vooral ook niet-leden kennis laten maken met het tijdschrift en onze Kring, waardoor ze mogelijk geïnteresseerd worden om lid te worden.